

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Falsæ vocis significatio cum intentione fallendi peccatum est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

hoc non seruantis nisi post visum periculum quasi vicinum mori, & tunc etiam non ob contemptum præcepti Ecclesiæ, sed quia sic consueuerunt medici facere, non per seipsum sed per consanguineos, vel alios monentes de confessione. Nam si constitutio hæc sit ex consensu vrentium acceptata, & Prælati quibus ibidem committitur exequutio contra medicos transgressores dissimulant, excusantur medici à peccato mortali: quoniam iuris positiui decreta per non vsum abrogari constat, præcipuè nunquam recepta adamussim, vt hoc videtur. Et rationale videtur decretum hoc scriptum tantū fuisse, & nunquam consensu vrentium comprobatum: quia medicorum officio contrariatur ac per hoc semper videntur obstitisse. Medici enim habent ex artis præcepto semper ingerere læta, quæ sunt sanitatis & spei infirmo: & propterea aiunt non spectare ad se huiusmodi tristitia inferre si periculum est: & si periculum non est: non debere exponere se aut verba sua ridiculo. intellige hæc ad excusandam consuetudinem bonorum medicorum.

Falsæ vocis significatio cum intentione fallendi peccatum est.

Mendacium (hoc est falsæ vocis significatio cum intentione fallendi hoc est falsum dicendi) semper est peccatum: quia est per se prauum: vt pote rectæ rationi repugnans. Est autem triplex. Aliud iocosum, quod nulli nocet, sed delectandi causa dicitur: & hoc est veniale: Aliud officiosum, quod sine alicuius iniuria dicitur, vt alicui proficit: & hoc etiam est veniale. Aliud demum perniciosum, quod iniuriosum seu nociuū est diuinis aut humanis, & hoc est mortale ex suo genere: quia contra charitatem est: vt patet. *Potest autem huiusmodi mendacium deficere, vt*
non

non pertingat ad peccati mortalis perfectionem tripliciter. Vel propter imperfectionem actus ex parte dicentis: ut in primis motibus contingit propter non deliberatè consentire. Vel propter imperfectionem actus ex parte nocenti: ut in minimis contingit. Vel propter imperfectionem actus ex parte formę: ut contingit in detractione non animo detrahendi, & similibus: ita quòd mentiens in materia perniciofa (puta in scientificis) non animo nocendi alicui, sed ex loquacitate non putans inde aliquem notare & concipere falsam doctrinam, quia non formaliter dicit perniciosum, non peccat mortaliter: nisi nocumētum sit adeò notabile, ut peccatū redeat in naturam suę formę. Et scito perniciosum esse mendaciū, omne mendacium circa sacram scripturam, omne mendacium circa scientifica, pro quanto sunt bona intellectus, & omne mendacium prædicatoris cōtra veritatem spectantem ad prædicatoris officium: & similiter omne mendacium iudicis contra veritatem spectantem ad iudicis officium: quoniam hæc tantum sunt prædicatoris ut sic, & iudicis ut sic, mendacia: reliqua sunt per accidens, & ideò venialia: nisi ratione scandali aliud occurrat censendum.

Mercantia solius lucri gratia exercitata vitiosa est & vituperabilis.

Mercatura nuda, hoc est solius lucri gratia, vituperabilis est, utpote infinita, ac per hoc insatiabilis. Ordinata autem ad finem politicum (hoc est civitatis bonum) vel ad finem œconomicum, hoc est domesticum bonum, laudabilis est, si iniustitia fraudum, mendaciorum & huiusmodi desint.

Meretricium semper est peccatum.

Meretricis turpitude, siue venialis sit, siue nõ peccatum est mortale. Et quoniã multas implicat criminum